

ζαλίσση ἢ κολοβώσῃ τὸν ἔχθρὸν του, ἢ ἂν πληγώσῃ αὐτὸν ὁ ἀναβάτης, ὁ στιβαρὸς ποὺς τοῦ κραταίου ἐλέφαντος πραγματικῶς καταθραύει τὸ πεπτωκὸς θῦμα, καὶ διαμιᾶς τελειώνει τὸν ὀλεθρὸν του. Ἀλλὰ συμβαίνει κάποτε ν' ἀποστραφῇ τοῦ ἀγῶνος ὁ ἐλέφας, καὶ τότε κινδυνεύει τὰ μέγιστα ἡ ζωὴ τοῦ ἀναβάτου, διότι εὐκόλως ἡ τίγρις ἀναβαίνει ἐπὶ τοῦ ἐλέφαντος ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ πιάνει τὸν εἰς τὴν ἔδραν, πρὶν αὐτὸς δυναθῇ νὰ στρέψῃ πρὸς ὑπεράσπισιν. Τοιαύτης ζωγραφίσεως παράδειγμα ἠκολούθησε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν. Ἦσαν δὲ τὰ περιστατικὰ ὡς ἐπομένως.

Συνεδία τις Εὐρωπαϊὼν, συγκροτημένη ἀπὸ καλλιεργητὰς τοῦ Ἰνδικοῦ καὶ ἀξιωματικοὺς ἐντοπίου τάγματος, τὸ ὁποῖον εἰς τὰ πέρειξ ἐστάθμευεν, ὑπῆλχεν εἰς τὰ δάση πρὸς καταδίωξιν τίγρεων. Ὀλίγον δέ τι προχωρήσαντες, ἐσήκωσαν παμμεγέθη τίγριν, ἣτις ἀτρομήτως ἀντεστάθη εἰς ὅλην τὴν σειρὰν τῶν ἐλεφάντων. Τὴν στιγμὴν ταύτην θῆλος ἐλέφας, πρὸ μικροῦ ἀγορασθεὶς, καὶ εἰσέτι ἀδοκίμαστος, τρομάξας εἰς τὸν πλησιάζοντα ἔχθρὸν, αἰφνιδίως ἀπέστρεψε νὰ φύγῃ. Εἰς μάτην δὲ κατέβαλεν ὁ ἐλεφανταγωγὸς πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἐπιτηδεύτητα, ὥστε νὰ τὸν κάμῃ ν' ἀντικρύσῃ τὸν ἔχθρὸν. Ἡ γενναία λοιπὸν τίγρις ἀνεπήδησεν εἰς τὰ νῶτα τοῦ ἐλέφαντος, καὶ πιάσασα τὸν εἰς τὴν ἔδραν καθήμενον ἀπὸ τοῦ μηροῦ, ἔσυρεν αὐτὸν καταγῆς· ἔπειτα ῥίψασα αὐτὸν, πάντῃ ζαλισμένον ἀπὸ τὴν πτώσιν, ἐπὶ τῶν ὤμων της, ἀπαράλλακτα ὡς ἡ ἀλώπηξ σηκόνει τὴν χῆνα, ἐξεκίνησε πρὸς τὰ ἐνδότερα τοῦ δάσους. Πᾶν τηλεβόλον διευθύνθη κατὰ τῆς τίγριδος· ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ πυροβολήσῃ ἐξ αἰτίας τῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν ἔκειτο ὁ αἰχμάλωτος ἐπὶ τῶν νῶτων της. Διεπέρνα δὲ τὰ χόρτα τοῦ δάσους πολὺ ταχύτερα τῶν ἐλεφάντων, ὥστε μετ' ὀλίγον ἔγινεν ἄφαντος ἀπὸ τοὺς διώκοντας· ἔτι ὅμως ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὰς σταγόνας τοῦ αἵματος, ἠκολούθουν κατόπιν αὐτῆς, μετὰ τὴν ἐλπίδα, ὅχι νὰ σώσουν τὸν φίλον, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἴσως τὰ λείψανά του ἀπὸ τοὺς ὀδόντας τοῦ ἀγρίου θηρός. Ὅσον προέβαινον, ἐγίνοντο ἀμυδρότερα τὰ ἔχνη, ἕως οὗ, πεπλανημένοι εἰς τὴν καρδίαν τοῦ δάσους, ἐμελλον ἤδη νὰ παραιτήσωσιν ἀπηλπισμένοι τὴν ἔρευναν· ἀλλ' αἰφνης παρίστη ἐνώπιον αὐτῶν τὸ ζητούμενον. Μετ' ἀπερίγραπτον ἔκστασιν εἶδον τὴν τίγριν ἐξηπλωμένην νεκρὰν ἐπὶ τῶν μακρῶν χόρτων τοῦ δάσους, σφιγκτὰ ἔτι κρατοῦσαν τὸν ἀτυχῆ αὐτῶν σύντροφον εἰς τὰς τρομερὰς σιαγόνας της· ἐκεῖνος δὲ ἥσθάνετο μὲν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ εἰς τὰς ἐρωτήσεις των. Διὰ νὰ ἐκβάλωσι τὸν μηρὸν αὐτοῦ ἀπὸ τὸ στόμα τῆς τίγριδος, ἠναγκάσθησαν νὰ κόψωσι τὴν κεφαλὴν της· ἔπειτα δὲ, τὰς σιαγόνας αὐτῆς διαχωρίσαντες, ἀπέσπασαν τοὺς ὀδόντας ἀπὸ τὰς πληγὰς· καὶ ἐπειδὴ ἓνας τῆς συντροφίας ἔτυχε κατὰ θείαν πρόνοιαν νὰ ᾔναι χειρουργός, ὁ πᾶσχων ἐκυτάχθη μετὰ τὴν ἀνήκουσαν ἐπιμέλειαν· ὥστε οἱ κυνηγοὶ ἔλαβον τὴν μεγάλην εὐχαρίστησιν νὰ ἐπιστρέψωσι μετὰ τοῦ φίλου αὐτῶν ἀπαλαχθέντος τῆς

πλέον ἐπικινδύνου θέσεως, καὶ μ' ἐλπίδας ἀναρρώσεως. Μεταφερθεὶς εἰς τὸ πλησιέστερον οἶκημα, καὶ ἀναπαυθεὶς ὀλίγον, ἐξιστόρησεν ἔπειτα εἰς τοὺς φίλους αὐτοῦ τίνι τρόπῳ διεσώθη.

Φαίνεται ὅτι διὰ μερικὴν ὥραν, ἀφοῦ ἐπίασεν αὐτὸν ἡ τίγρις, ἐξηκολούθει ἀναίσθητος, ζαλισμένος ὡς ἀπὸ τὴν πτώσιν, καὶ λειποθυμημένος ἀπὸ τὸ ἐκρέον αἷμα, ὡς καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν οἱ ὀδόντες αὐτῆς ἐνεποιοῦν δριμυτάτην ἀλγηδόνα. Ἀφοῦ δὲ συνῆλθεν εἰς ἑαυτόν, παρετήρησεν ὅτι ἔκειτο ἐπὶ τῶν νῶτων τῆς τίγριδος, ἣτις ἐκάλαζε μετὰ ταχὺ βῆμα διὰ μέσου τοῦ δάσους, ἐνῶ κάποτε τὸ πρόσωπον καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ βιαιότατα ἠμύσσοντο ἀπὸ τὰς ἀκάνθας καὶ τὰς βάτους δι' ὧν ἐσύρετο. Ἐπειδὴ κάμμία οὐδ' ἡ πλέον ἀμυδρὰ ἐλπίδος ἀκτίς δὲν ἔμενεν, ἀπεφάσισε νὰ κεῖται ἡσυχος ἐπὶ τῶν νῶτων αὐτῆς, ἕως νὰ φθάσῃ τὸ τέλος· ἀλλὰ τοῦ ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν ὅτι εἶχε δύο πιστόλια εἰς τὴν ζώνην, μετὰ τὰ ὁποῖα ἴσως ἠμπόρει νὰ φονεύσῃ τὸ θηρίον. Μετὰ διαφόρους ἀποπειράς, αἰτίνες ἐκ τῆς ἀδυναμίας αὐτοῦ τίποτε δὲν κατώρθωσαν, ἐπέτυχε, τελευταίον, νὰ σύρῃ ἐν αὐτῶν ἀπὸ τὴν ζώνην του, τὸ ὁποῖον ἀμέσως διεύθυνε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ θηρίου. Ἐπυροβόλησεν, ἀλλὰ τὸ μόνον φανερὸν ἀποτέλεσμα ἦτον ὅτι παροξυνθεῖσα ἡ τίγρις ἔδωκεν εἰς αὐτὸν σφοδρὸν τίναγμα, δι' οὗ βαρύτερον εἰς τὴν σάρκα του οἱ ὀδόντες αὐτῆς ἐνεπήχθησαν, ἔπειτα δ' ἐτάχυνε τὸ βῆμά της. Ἀπὸ τὴν ἐκ τούτου ἀγωνίαν πάλιν ἐλειποθύμησε, καὶ διὰ τινα λεπτὰ ἔμενε πάντῃ ἀναίσθητος. Συνελθὼν ὅμως ὀλίγον, ἀπεφάσισε νὰ δοκιμάσῃ καὶ δεῦτερον πιστόλισμα εἰς ἄλλο μέρος. Ὅθεν σύρας τὸ πιστόλιον ἐκ τῆς ζώνης του, καὶ σκοπεύσας κατὰ τῆς καρδίας, ἐπυροβόλησεν ἐκ νέου· ἐν ἀκαρεῖ ἡ τίγρις ἔπεσε νεκρά, καὶ οὐδ' ὠλόλυξεν οὐδ' ἐσάλευσεν μετὰ τὴν πτώσιν.

Ἄλλ' ἀκόμη δὲν ἦτον ἔξω κινδύνου. Δὲν ἠδύνατο νὰ φωνάξῃ, καὶ κατὰ συνέπειαν, μολονότι ἤκουε τοὺς φίλους αὐτοῦ πλησιάζοντας, ἐφοβεῖτο μὴ παρέλθωσιν αὐτὸν χωρὶς νὰ παρατηρήσωσι ποῦ ἔκειτο. Κατ' εὐτυχίαν συνέβη ἀλλῶως, καὶ οὕτως ἡ ζωὴ του διεσώθη. Ὑπὸ χειρουργικὴν ἐπιμέλειαν ἀνέλαβεν ἀπὸ τὰς πληγὰς του, καὶ μολονότι σφοδρῶς κατασπαράχθεις ἔμεινε χλωρὸς διὰ βίου, εἶχεν ὅμως περισσοὺς λόγους νὰ εὐγνωμονῇ διὰ τὴν θαυμαστήν ταύτην κατὰ θείαν πρόνοιαν γενομένην διαφύλαξιν.

Ο ΕΚ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΑΣ.

ΤΑ ἐπόμενα διηγεῖται περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ βίου του ὁ Ἰάκωβος Φεργυσὼν, (James Ferguson), ἀνὴρ ἐπίσημος εἰς τὰ μαθηματικά, τὴν μηχανικὴν, καὶ τὴν ἀστρονομίαν.—Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1710, πλησίον τῆς μικρᾶς κωμοπόλεως Κεϊθ, εἰς τὸ βορεινὸν μέρος τῆς Σκωτίας· ἐμπορῶ δὲ μ' εὐχαρίστησιν νὰ εἶπω ὅτι οἱ γονεῖς μου, καίτοι πτωχοί, ἦσαν θρησκοὶ καὶ τίμιοι· ἔζησαν εὐυπόλητοι, καὶ ἀπέθανον μετὰ καλὸν χαρακτῆρα.

Μολονότι δὲ ὁ πατήρ μου τίποτε δὲν εἶχε πρὸς διατήρησιν τῆς μεγάλης αὐτοῦ οἰκογενείας παρὰ τὸ ἡμεροκάματον, καὶ τὸ εἰσόδημα ὀλίγων στρεμμάτων γῆς τὰ ὁποῖα ἐνοικίαζε, μ' ὅλον τοῦτο δὲν παρημέλει τὰ τέκνα του, διότι, ὡςάκις εὐκαιροῦσε, τὰ ἐδίδασκε τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν γραφήν. Ἐγὼ δ' ἔμαθον νὰ ἀναγινώσκω, ἐνῶ ὁ μεγαλύτερός μου ἀδελφὸς ἐδιδάσκετο τὴν ἀνάγνωσιν τῆς κατηχήσεως· διότι, ἐντρεπόμενος νὰ παρακαλέσω τὸν πατέρα μου νὰ μὲ διδάξῃ, εἶχον συνήθειαν, ὅτε ἤμην μόνος, νὰ σπουδάζω τὸ εἰς τὸν ἀδελφόν μου παραδοθὲν μάθημα· ὡςάκις δ' ἐδυσκολευόμην, ὑπῆγαινον εἰς γραίαν τινα γειτόνισσαν, ἣ ὁποία μ' ἐβοήθει τοσοῦτον ὥστε μίαν τῶν ἡμερῶν εὐχαρίστως ἐξεπλάγῃ ὁ πατήρ μου, εὐρών με ἀναγινώσκοντα πρὶν καὶ συλλογισθῇ ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ μὲ διδάξῃ· ὅθεν ἤρχισε καὶ αὐτὸς νὰ μὲ παραδίδῃ, καὶ μ' ἐδίδασκε νὰ γράφω· παρὰ ταύτην δὲ καὶ τριῶν μηνῶν διδασκαλίαν, τὴν ὁποίαν ἔλαβον εἰς τὸ ἐν Κεῖθ σχολεῖον, ἄλλης δὲν ἤξιώθην.

Ἡ πρὸς τὰ μηχανικὰ κλίσεις μου ἔλαβεν ἀρχὴν ἀπὸ ἀλλόκοτόν τι συμβεβηκός. Ὅτε ἤμην ἑπταετῆς ἢ ὀκταετῆς, μέρος τῆς στέγης τοῦ οἴκου μας ἐπαλαιώθη, καὶ ὁ πατήρ μου, ἐπισκευάζων αὐτήν, ἐφῆρμοσεν ὑπομόχλιον καὶ μοχλὸν εἰς ὄρθριόν τινα δοκίδα, ὥστε νὰ σηκώσῃ τὴν στέγην εἰς τὴν προτέραν θέσιν τῆς· μετὰ μεγάλης δ' ἐκπλήξεως, εἶδον αὐτὸν, χωρὶς νὰ στοχασθῶ τὴν αἰτίαν, ἀνυψοῦντα τὴν βαρυτάτην στέγην, ὡς νὰ ἦτο μικρόν τι βάρος. Κατὰ πρῶτον ἀπέδωκα τοῦτο εἰς βαθμὸν δυνάμεως, ὁ ὁποῖος μ' ἔκαμε καὶ νὰ φοβηθῶ καὶ νὰ θαυμάσω· ἀλλὰ, συλλογισθεὶς περισσότερον, ἐνθυμήθην ὅτι εἶχεν ἐφαρμόσειν τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἄκρον ἐκεῖνο τοῦ μοχλοῦ, τὸ μᾶλλον ἀπέχον τοῦ υπομοχλίου· ἐρευνήσας δὲ καὶ μαθὼν ὅτι ἐκ τούτου προῆλθε τὸ φαινόμενον θαῦμα, ἤρχισα νὰ κάμνω μοχλοὺς, καὶ μετεχειρίσθην αὐτοὺς εἰς διάφορα πειράματα, ὡς καὶ τροχοὺς, τοὺς ὁποίους ἔκαμα μὲ τὸν τόρνον τοῦ πατρός μου καὶ μικράν τινα μάχαιραν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ πατήρ μου δὲν εἶχε τὸν τρόπον νὰ μὲ διατηρῇ εἰς τὰ τοιαῦτα καταγινόμενα, καὶ ἐπειδὴ ἤμην ἀκόμη πολὺ νέος καὶ ἀδύνατος διὰ κοπιαστικὴν ἐργασίαν, μ' ἔβαλεν εἰς ἓνα τῶν γειτόνων νὰ βόσκω πρόβατα, καὶ τότε ἤρχισα νὰ θεωρῶ τοὺς ἀστέρας τὴν νύκτα, τὸν τόπον ἐκάστου σημειῶν μὲ δεσμόν ἐπὶ τινος κομβοσχοινίου, ἔπειτα δὲ καταστρώων αὐτοὺς ἐπὶ χάρτου. Ἀκολουθῶς ἐμβῆκα εἰς τὴν δούλευσιν σημαντικοῦ τινὸς γεωργοῦ, ὁ ὁποῖος βλέπων ὅτι μετὰ τὸ ἡμεροκάματον ἐξηρχόμην εἰς τὸ χωράφιον, μ' ἐπάπλωμα τριγύρω μου, καὶ πλαγιάζων ἐπὶ τῶν νώτων μου παρετήρουν τοὺς ἀστέρας, κατὰ πρῶτον μὲν ἤρχισε νὰ μὲ περιγελαῖ· ἀλλ' ἀφοῦ ἐξηγήθην εἰς αὐτόν, μ' ἐνεθάρρυνε νὰ ἐξακολουθήσω· καὶ μάλιστα, διὰ νὰ ἀντιγράψω εἰς τὸ καθαρὸν τὴν ἡμέραν ὅσα ἔκαμνον τὴν νύκτα, πολλάκις ἐργάζετο ἀντὶ ἐμοῦ, δίδων εἰς τὴν χειρὰ μου τὸν διαβήτην καὶ τὸν κάλαμον, καὶ λαμβάνων αὐτὸς

τὴν δίκελλαν ἢ τὸ δρέπανον. Πάντοτε θέλω σέβεσθαι τὴν μνήμην ἐκείνου τοῦ ἀνδρός.

Περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον, εὐγενῆς τις, Θωμᾶς Γράντ ὀνομαζόμενος, τυχὼν νὰ ἴδῃ ἐν ἀπὸ τὰ σχέδιά μου, μὲ προσεκάλεσε νὰ ὑπάγω εἰς τὸν οἶκόν του, ὅπου μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ οἰκονόμος αὐτοῦ ἤθελε μὲ διδάξειν πολλὰ πράγματα. Πρὶν μὲν ἐκπνεύσῃ ἡ προθεσμία, δὲν ἤθέλησα ν' ἀφήσω τὸν καλὸν μου αὐθέντην· ἀλλ' ἐπομένως ὑπῆγα εἰς τοῦ κυρίου Γράντ, ὅπου μετ' ὀλίγον ἐφιλιώθην μὲ τὸν οἰκονόμον του, φιλίαν ἣτις διήρκεσε μέχρι θανάτου. Ἦτο παρὰδοξος ἀνὴρ, κάτοχος τῆς ἀρεθμητικῆς, καλὸς μαθηματικὸς, ἐμπειρος τῆς μουσικῆς, γνωρίζων τὴν Λατινικὴν, Γαλλικὴν, καὶ Ἑλληνικὴν, καὶ ἱκανὸς προσέτι νὰ διατάξῃ ὡς ἰατροὺς, χρειὰς τυχούσης.

Ἐπανελθὼν οἴκαδε, ἀλλὰ μὴ θέλων νὰ ἐπιβαρύνω τὸν πατέρα μου, ὑπῆγα εἰς τινος μυλωνᾶ, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἤθελε μοῦ μένειν πολὺς καιρὸς διὰ σπουδῆν· τὸσον ὅμως ἡγάπα τὸ καπηλεῖον ὁ κύριος, ὥστε ἀφέθῃ ἐπάνω μου ὅλη τοῦ μύλου ἡ ἐπιστασία, καὶ τόσῃ πεῖναν ὑπέφερον, ὥστε πολὺ εὐχαριστοῦμην ὡςάκις μ' ἐδίδετο νὰ φάγω ὀλίγον ἄλευρον τῆς βρόμης μὲ ὕδωρ ἀναμεμιγμένον. Ἀφοῦ δ' ἐτελείωσεν ἡ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου ἐτήσιος συμφωνία μου, ὑπῆγα εἰς γεωργοῦ ὅστις ἔκαμνε τὸν ἱατρὸν, καὶ ὅστις ὑπεσχέθη νὰ μὲ διδάξῃ τὴν ἱατρικὴν του· ἀλλ' οὐτετὰ βιβλία του μ' ἐδείξε ποτε· ἀπ' ἐναντίας, τὸσον βαρέως μὲ ἠνάγκαζε νὰ κοπιᾶζω, ὥστε ἡρῶσθησα, καὶ ὅτε ἡ ἀσθένεια μὲ ἠνάγκαζε νὰ τὸν ἀφήσω, δὲν ἤθελε νὰ μὲ πληρώσῃ τὸν μισθόν μου διὰ τοὺς τρεῖς μῆνας, ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν εἶχον τελειώσειν τὴν ἐξαμηνιαίαν ὑπηρεσίαν. Ἐνῶ ἔπασχον, κατεσκεύασα δύο ὥρολόγια, τὸ μὲν τὸ κόλπου, τὸ δὲ τοῦ τοίχου, καὶ ἄλλα πράγματα, τὰ ὁποῖα, μετὰ τὴν ἀναρρώσιν μου, ὑπῆγα καὶ προσέφερον εἰς εὐγενῆ τινὰ, περὶ οὗ ἤκουσα ὅτι ἔχει καλλίστην διάθεσιν· μὲ ὑπεδέχθη φιλοφρονέστατα, καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ ἠμπόρεσα ἐπομένως νὰ ὑπάγω εἰς τὸ Ἐδιμβούργον, καὶ νὰ ἐξακολουθήσω τὰ προσφιλῆ μου μαθήματα· ἐλάμβανον δὲ καὶ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἀναπληρῶ κάποτε τὰς χρειὰς τοῦ πτωχοῦ πατρός μου.

Ὁ Ἰάκωβος Φεργυσὼν, τὰ περὶ τῆς πρώτης ζωῆς τοῦ ὁποίου κατεχωρήσαμεν ἐδῶ ἐκ τῆς ἰδίας του περιγραφῆς, ἔγινε μέλος τῆς Βασιλικῆς Ἑταιρείας τοῦ Λονδίνου, περίφημος διδάσκαλος τῆς Ἀστρονομίας καὶ τῆς Φυσικῆς, καὶ ὁ συγγραφεὺς διαφόρων ἐπιστημονικῶν πονημάτων. Ἐκ τῶν ἀκροατῶν αὐτοῦ ἦτο καὶ ὁ τότε πρίγκιψ τῆς Οὐαλλίας, ὁ μετέπειτα Γεώργιος Τρίτος, ὅστις τὸν προσδιώρισεν ἐτήσιον σύνταξιν πεντήκοντα λιτρῶν στερλινῶν. Ἦτον ἀπλοῦς καὶ ταπεινὸς τὰ ἤθη, καὶ λιτὸς εἰς τὰς ἐξῆς του· ὅτε δ' ἀπέθανεν, τὸ 1776, εἶχεν ἐξ χιλιᾶδας λιτρῶν στερλινῶν.

ΤΙ δυσκολώτατον;—Τὸ νὰ γνωρίζῃ τις ἑαυτόν.

ΤΙ δ' ευκολώτατον;—Τὸ νὰ συμβουλευῇ ἄλλους.